

การศึกษามาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษีของประเทศจีน: ข้อกำหนด และแนวปฏิบัติว่าด้วยฉลากสินค้าอาหาร บรรจุหีบห่อสำหรับสินค้าส่งออก Study on China's Non-Tariff Barriers: Labeling Requirements for Pre-Packaged Food Exporting to China

นธิวดี จรรยาสวัสดิ์
Nithivadee Chanyaswad

บทคัดย่อ

ระเบียบความปลอดภัยทางด้านอาหารแห่งชาติว่าด้วยฉลากสินค้าบรรจุภัณฑ์หีบห่อ ฉบับ GB7718-2011 เป็นหนึ่งในมาตรการกีดกันการค้าที่มีใช้มาตรการทางภาษีของจีน ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการที่ต้องการส่งออกนำเข้า และทำตลาดผลิตภัณฑ์สินค้าไทยแบบบรรจุหีบห่อในประเทศจีน บทความนี้จึงได้นำเสนอสาระสำคัญในข้อกำหนดฉลากสินค้าอาหารหีบห่อ โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลงานวิจัยเชิงเอกสาร ผลของการศึกษาได้นำเสนอข้อมูลสาระสำคัญของข้อกำหนดทั่วไปในเชิงเปรียบเทียบ ความแตกต่างที่ระเบียบใหม่นี้แตกต่างจากระเบียบฉบับเดิม GB7718-2004 ตลอดจนข้อเสนอนี้และขั้นตอนสำหรับผู้ประกอบการไทยที่จะส่งออกอาหารหีบห่อ เพื่อการปฏิบัติดำเนินการติดฉลากส่งออกสินค้าไทยได้อย่างถูกต้องและรู้เท่าทัน อันเป็นประโยชน์ในการขยายโอกาสทางการค้าสินค้าไทยในตลาดจีน

คำสำคัญ: มาตรการทางการค้าจีน ฉลากสินค้าจีน ส่งออกจีน

Abstract

Food Safety National Standards General Rules for Labeling of Pre-packed Food version GB7718-2011 is one of China's non-tariff barriers, which affects exporting, importing, and the marketing of Thai products in China. This article reviews and studies the essence of labeling requirements of food packaging products by using the methodology of documentary research. The findings revealed the comparisons between the version of GB7718-2004 and the new version, and suggested the appropriate steps for Thai entrepreneurs to exporting Thai pre-packaged food products to China's market. The benefit of this article is for those who are willing to expand trade opportunities of Thai products to China's market.

Keywords: China's Non-tariff Barriers, China Labeling, China Export

Student of Doctor of Philosophy, South China Normal University, People's Republic of China,
E-mail: jiangyf@outlook.com

บทนำ

ในปี พ.ศ. 2544 เป็นต้นมา จีนได้ก้าวเข้าสู่ระเบียบการค้าแบบพหุภาคีในองค์การการค้าโลก เพื่อรักษาความต่อเนื่องของการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของตน ซึ่งเวทีการค้าใหญ่นี้ ครอบคลุมตลาดสินค้าและบริการพร้อมสิทธิพิเศษทางการค้าที่จีนจะได้รับจากประเทศสมาชิกกว่า 150 ประเทศ โดยที่จีนสามารถทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศจำนวนดังกล่าวได้ในเวลาเดียวกันโดยไม่ต้องเสียเวลาและต้นทุนในการเจรจาที่ละประเทศ แต่ในขณะเดียวกัน จีนจะต้องยอมรับพันธะผูกพันในการเปิดตลาดสินค้าและบริการของตนแก่ประเทศสมาชิกอื่นๆ ตามหลักการผลประโยชน์ต่างตอบแทน ทั้งนี้ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการเข้าร่วมความตกลงการค้าเสรีในด้านภาษีอากรต่างๆ ด้วยเงื่อนไขการเปิดตลาดการค้าอย่างเสรี ทำให้แต่ละภาคธุรกิจของแต่ละประเทศซึ่งหมายรวมถึงจีน ต่างจัดทำระเบียบและมาตรการที่เกี่ยวข้องของตน โดยที่องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ได้มีระเบียบของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT) ที่เป็นมาตรการกีดกันที่มีใช้ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) ซึ่งอนุญาตให้ประเทศสมาชิกสามารถกำหนดกฎระเบียบและมาตรการการควบคุมคุณภาพสินค้าให้มีความปลอดภัย เพื่อปกป้องคุ้มครองสุขภาพคน สัตว์ หรือสิ่งแวดล้อมในประเทศของตน และเพื่อป้องกันสินค้าที่ไม่มีคุณภาพเข้ามาภายในประเทศทางหนึ่ง แต่ต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติหรือไม่มีผลต่อการกีดกันการค้าอย่างแอบแฝง และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ภายใต้ความตกลง ทั้งนี้ ประเทศที่พัฒนาแล้วต่างจัดทำระเบียบและมาตรการที่เข้มงวดออกมาบังคับใช้จนเสมือนว่าเป็นการกีดกันทางการค้ารูปแบบหนึ่ง และเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีในที่สุด

จีนเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญทั้งการนำเข้าและส่งออกสินค้าจากไทย จากข้อมูลสถิติการส่งออกของไทยกับประเทศคู่เจรจาในเขตการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ข้อมูล ณ วันที่ 10 มีนาคม พ.ศ. 2560 สถิติการค้าระหว่างประเทศของไทย ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce, 2017) ปี พ.ศ. 2559 ไทยส่งออกไปจีน มูลค่า 23,809.558 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.28 จากปี พ.ศ. 2558 และไทยนำเข้าจากจีนมากที่สุดมูลค่า 42,019.42 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นจากระยะเดียวกันของปีก่อนหน้าร้อยละ 2.32 สำหรับสินค้าส่งออกสำคัญของไทยไปจีนส่วนใหญ่ที่ผ่านมาในปี พ.ศ. 2559 จะเป็นกลุ่มสินค้า

เกษตรกรรมใน 30 อันดับแรก มีมูลค่าการส่งออกสินค้า 5,543.2 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ เช่น ยางพารา ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ผลไม้สด ข้าว เป็นต้น สำหรับสินค้าส่งออกประเภทสินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร ในรูปอาหารแปรรูป ไทยมีการส่งออกในปี พ.ศ. 2559 คิดเป็นมูลค่า 736.5 ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกไม่ถึงร้อยละ 5 เช่น ผลิตภัณฑ์จากข้าวสาลีและอาหารสำเร็จรูปอื่นๆ ผลไม้กระป๋องแปรรูป เครื่องดื่ม สิ่งปรุงอาหาร เป็นต้น หากมองในแง่บวกก็เท่ากับว่าไทยยังมีช่องว่างทางการตลาดที่สามารถนำสินค้าประเภทนี้รุกเข้าตลาดจีนได้อีกมาก แต่ในทางกลับกัน กลุ่มสินค้าประเภทอุตสาหกรรมการเกษตรน่าจะมีโอกาสทางการค้าและส่วนแบ่งตลาดมากกว่านี้ แต่เป็นไปได้ว่าอาจได้รับผลกระทบจากอุปสรรคมาตรการทางการค้าในการขยายการส่งออก

จากผลการศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์หีบห่อซึ่งรวมไปถึงผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ โดยสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เดือนกันยายน พ.ศ. 2558 ได้กล่าวถึงปัญหาอุปสรรคระเบียบข้อบังคับที่เป็นปัญหาสำหรับผู้ส่งออก โดยพบว่า ผู้ประกอบการจากกลุ่มตัวอย่างศึกษาได้ให้ความเห็นว่าระเบียบข้อบังคับที่เป็นปัญหาและอุปสรรคที่มีระดับความรุนแรงระดับมาก ได้แก่ อุปสรรคที่เกิดจากการมีมาตรฐานหลากหลายในแต่ละกลุ่มประเทศ ทำให้ผู้ส่งออกต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขอรับรองระบบที่ซับซ้อน ปัญหาข้อกำหนดด้านคุณภาพและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ และปัญหาด้านข้อกำหนดเกี่ยวกับการบรรจุหีบห่อและฉลากสินค้า (packaging and labeling) อีกทั้งข้อมูลมีความหลากหลายและอุปสรรคในการหาข้อมูลค่อนข้างยาก

ดังนั้น การศึกษานี้จึงเน้นศึกษาหนึ่งในมาตรการทางการค้า ซึ่งเป็นอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีด้านการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์อาหารแต่หากพิจารณาตามคำจำกัดความ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุขได้ให้คำจำกัดความว่า ผลิตภัณฑ์สุขภาพ² หมายถึง ผลิตภัณฑ์อาหารไว้ด้วย โดยบทความนี้ได้ศึกษา

² สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข ได้ให้คำจำกัดความผลิตภัณฑ์สุขภาพว่า หมายถึง ผลิตภัณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และผลิตภัณฑ์ที่มีวัตถุประสงค์การใช้เพื่อสุขภาพรวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพด้านการแพทย์และสาธารณสุข ตลอดจนผลิตภัณฑ์ที่อาจมีผลกระทบต่อสุขภาพ ในที่นี้ครอบคลุมถึงผลิตภัณฑ์อาหาร (ยกเว้น เนื้อสัตว์ ผัก และผลไม้สด) และยารักษาโรค

เฉพาะกฎระเบียบทางเทคนิคด้านการบรรจุหีบห่อและการติดฉลากกับผลิตภัณฑ์อาหาร ซึ่งมาตรการ NTMs ต่างๆ ในอนาคตมีแนวโน้มจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตที่เกี่ยวข้องกับการค้าของผู้ประกอบการส่งออกไทยได้ และเพื่อเป็นการนำเสนอข้อมูลให้เป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยและนักวิชาการได้ใช้ประกอบการศึกษาขั้นต่อไป

มาตรการทางการค้าที่มีภาษีของจีน

จีนได้กำหนดมาตรการต่างๆ สำหรับการนำเข้าสินค้ากลุ่มอาหารไว้ ไม่ว่าจะออกมาเป็นรูปแบบมาตรการทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Measures: NTMs) ระเบียบทางการค้าที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษี (Non-Tariff Barriers: NTB) หรือกฎระเบียบทางเทคนิค (Technical Regulations) เพื่อให้เกิดความมั่นใจถึงความปลอดภัยและมาตรฐานของสินค้าที่จะนำเข้ามาบริโภคภายในประเทศ และไม่ก่อให้เกิดผลเสียต่อสุขอนามัยของคน พืช สัตว์ และสิ่งแวดล้อมของประเทศตน ในการนี้ มาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช่ภาษีมักมีความเข้มงวดมากและแตกต่างกัน (Bunyanan, 2003; Pupphavesa, 2012) มีผลทำให้สินค้าไทยไม่สามารถเข้าสู่ตลาดจีนได้อย่างราบรื่น ซึ่งมาตรฐานระบบมาตรฐานและข้อกำหนดความปลอดภัยสินค้าอาหารในประเทศจีน ได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยมีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบต่างๆ ตามโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้องในแต่ละมาตรฐานเหล่านั้น โดยองค์กรที่เกี่ยวข้อง มีอาทิ สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยาแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (China Food and Drug Administration: CFDA หรือชื่อเดิม State Food and Drug Administration: SFDA) ภายใต้กระทรวงสาธารณสุขของจีน สำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรคแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน (Administration of Quality Supervision Inspection and Quarantine: AQSIQ) ซึ่งมีหน่วยงานในสังกัด 17 หน่วยงาน (ข้อมูล ณ วันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2560) และสำนักงานพัฒนาสินค้าเกษตรอินทรีย์ (Organic Food Development Center) เป็นต้น ซึ่งต่างมีหน้าที่กำกับดูแล รับผิดชอบกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของตน ตลอดจนรณรงค์ให้ผู้บริโภคตระหนักถึงปัญหาจากการบริโภคอาหารที่ไม่ได้คุณภาพ ทั้งนี้ สาธารณรัฐประชาชนจีนมีกฎระเบียบ ข้อกำหนด และมาตรฐานที่สำคัญมากมาย (Langdaoruang, 2013a; Limphong, 2009) เช่น กฎหมายควบคุมคุณภาพของสินค้า

(Product Quality Law of the People's Republic of China- 《产品质量法》) กฎหมายการตรวจสอบสินค้านำเข้าและส่งออก (Law of the People's Republic of China on Import and Export Commodity Inspection - 《进出口商品检验法》) กฎหมายว่าด้วยการทำให้เป็นมาตรฐาน (Standardization Law of the People's Republic of China - 《标准化法》) ระเบียบว่าด้วยการกำกับดูแลความปลอดภัยด้านคุณภาพของผู้ผลิตและแปรรูปอาหาร (Implementation Rules for the Supervision and Administration on the Quality Safety of the Food Manufacturing and Processing Enterprise - 《食品生产加工企业质量安全监督管理办法》) ระเบียบว่าด้วยการใช้สารปรุงแต่งอาหาร (Standards for Uses of Food Additives - 《食品添加剂卫生管理办法》) ข้อกำหนดว่าด้วยการขึ้นทะเบียนสาธารณสุขของผู้ผลิตอาหารส่งออก (The Regulations on Sanitary Registration of Export Food Enterprises - 《出口食品生产企业卫生注册登记管理规定》) มาตรการสุขอนามัย (Agreement of Sanitary and Phytosanitary Measures – SPS- 《实施卫生与植物卫生措施协定》) และเครื่องหมายรับรองมาตรฐานอาหาร (Quality Safety-QS- 《质量标准认证》) เป็นต้น

ในที่นี่ มาตรฐานด้านอาหารที่สำคัญ คือ กฎหมายด้านความปลอดภัยอาหาร (Food Safety Law of the People's Republic of China) ของคณะกรรมการสภาประชาชนแห่งชาติจีน ประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 28 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 2009 และมีผลบังคับใช้เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน ค.ศ. 2009 และได้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine of the People's Republic of China [AQSIQ], 2011) โดยได้กำหนดหัวข้อเรื่องดังนี้ คือ กฎทั่วไปไประบบประเมินความเสี่ยงและการตรวจสอบด้านความปลอดภัยของอาหาร มาตรฐานความปลอดภัยอาหาร มาตรฐานการผลิตและการค้าอาหาร ระเบียบการตรวจสอบอาหาร การนำเข้าส่งออกสินค้าอาหาร ข้อปฏิบัติการจัดการกรณีเหตุเกิดปัญหาความปลอดภัยด้านอาหาร ระบบบริหารจัดการตรวจสอบและกำกับดูแล และหน้าที่ความรับผิดชอบและบทลงโทษ

อีกมาตรฐานหนึ่งที่เป็นหลักในการศึกษานี้ คือ กฎทั่วไปว่าด้วยมาตรฐานฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อฉบับ GB7718-2011³ (Food Safety National Standards General Rules for Labeling of Pre-packed Food GB7718-2011) ซึ่งเป็นมาตรฐานภายใต้กฎหมายความปลอดภัยด้านอาหาร โดยความดูแลของสำนักงานควบคุมคุณภาพตรวจสอบและกักกันโรค (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine หรือเรียกว่า AQSIQ) ออกเมื่อวันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 2011 และมีผลบังคับใช้วันที่ 20 เมษายน ค.ศ. 2012 ซึ่งเป็นฉบับปรับปรุงมาจากฉบับ GB7718-2004 ในปี ค.ศ. 2004 และมีการใช้เรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน โดยมีกรอบเนื้อหาสำคัญที่ผู้ส่งออกพึงต้องศึกษาเพื่อประโยชน์ต่อการส่งออกสินค้าไทยไปทำตลาดที่ประเทศจีนได้อย่างราบรื่น

กฎทั่วไปว่าด้วยมาตรฐานฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อฉบับ GB7718-2011: สำคัญ

จีนได้บัญญัติข้อกำหนดฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภคฉบับ GB7718-2011 ซึ่งใช้บังคับกับผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภคทั้งทางตรงและทางอ้อม แต่ไม่บังคับใช้กับฉลากผลิตภัณฑ์หีบห่อที่เป็นการป้องกันเพื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อาหารระหว่างการขนส่ง กฎทั่วไปนี้มีบทบัญญัติที่สำคัญ ได้แก่ บทกำหนดทั่วไปของฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อ เนื้อหาบนฉลากผลิตภัณฑ์ ข้อมูลที่ยกเว้นไม่ต้องแสดงบนฉลากผลิตภัณฑ์ และข้อมูลที่ไม่บังคับว่าต้องแสดง นอกจากนี้ ได้บัญญัติวิธีการคำนวณขนาดพื้นที่ของขนาดบรรจุภัณฑ์ รูปแบบการแสดงตารางข้อมูลสารปรุงแต่งอาหารในตารางส่วนประกอบอาหาร และตัวอย่างวิธีการระบุข้อมูล (บางรายการ) ซึ่งผู้เขียนได้ศึกษาและรวบรวมสาระสำคัญในด้านต่างๆ ไว้ดังต่อไปนี้

สาระสำคัญด้านข้อมูลทั่วไป ได้แก่กล่าวว่ามีข้อมูลรายละเอียดที่ระบุบนฉลากนั้น 1) ต้องมีความชัดเจน สะดุดตาให้ผู้บริโภคอ่านเห็นเข้าใจง่าย 2) ไม่บิดเบือนข้อมูล สามารถอ้างอิงตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ได้อย่างถูกต้อง ไม่มีเนื้อหาที่สร้างความงมงาย 3) ไม่ใช่ข้อมูลที่เกินจริงหรือใช้ตัวอักษรหรือรูปภาพหรือสีสันทันใดในการแนะนำผลิตภัณฑ์ ไม่ใช้ภาษา รูปภาพ เครื่องหมายใดทั้งทางตรงหรือทางอ้อมที่มีนัยยะอาจทำให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดหรือเป็นการหลอกลวง

ผู้บริโภคในการซื้อ หรือทำให้สับสนกับผลิตภัณฑ์ที่เป็นประเภทใกล้เคียงกัน 4) กรณีผลิตภัณฑ์นั้นไม่ใช้จำพวกสินค้าประเภทอาหารเสริมหรืออาหารด้านสุขภาพ ต้องไม่มีการระบุเนื้อหาใดที่บ่งถึงสรรพคุณที่สามารถรักษาป้องกันโรคบนฉลาก 5) ฉลากจำเป็นต้องเป็นส่วนหนึ่งของผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถแยกส่วนได้ 6) ตัวอักษรที่ปรากฏบนฉลากจำเป็นต้องใช้ตัวอักษรจีนตามมาตรฐาน (กรณีเป็นตัวอักษรประดิษฐ์จำเป็นต้องมีความชัดเจนต่อการเข้าใจ) สามารถใช้ตัวสะกดเสียงภาษาจีนพินอิน (pinyin) ใช้ภาษาชนกลุ่มน้อย ใช้ภาษาต่างประเทศประกอบได้แต่ต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรจีน 7) การใช้ภาษาต่างประเทศนั้นต้องมีเนื้อหาที่ตรงสัมพันธ์กับภาษาจีน (ยกเว้นการใช้ภาษาต่างประเทศในข้อความที่เป็นชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต ชื่อและที่อยู่ผู้จำหน่ายในต่างประเทศและที่อยู่เว็บไซต์) 8) กรณีขนาดของบรรจุภัณฑ์มีหน้ากว้างกว่า 35 ตารางเซนติเมตร การแสดงเนื้อหา เครื่องหมายสัญลักษณ์ และตัวเลขใด จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีขนาดความสูงของตัวอักษรไม่ต่ำกว่า 1.8 มิลลิเมตร 9) กรณีหน่วยบรรจุภัณฑ์หนึ่งๆ มีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์ที่มีบรรจุภัณฑ์ย่อยสามารถแบ่งขายได้จำเป็นต้องมีการแสดงเนื้อหาข้อมูลฉลากอย่างชัดเจนบนแต่ละบรรจุภัณฑ์ย่อยนั้น และ 10) บรรจุภัณฑ์ภายนอกที่สามารถเปิดได้ง่าย บรรจุภัณฑ์ภายนอกหรือภายในที่สามารถมองเห็นฉลากของแต่ละผลิตภัณฑ์และสามารถแยกแยะได้ ไม่จำเป็นต้องติดฉลากภายนอกซ้ำ

สาระสำคัญของเนื้อหาบนฉลากผลิตภัณฑ์ สามารถแบ่งได้เป็นข้อกำหนดการแสดงเนื้อหาบนฉลากผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคโดยตรง และที่จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคทางอ้อม โดยผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคทางตรงนั้นจำเป็นต้องปฏิบัติตามนี้ คือ ต้องระบุชื่อผลิตภัณฑ์อาหาร ตารางส่วนผสมอาหาร น้ำหนักสุทธิ ขนาด ชื่อที่อยู่และวิธีติดต่อ (หมายเลขติดต่อ) ของผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย วันที่ผลิตสินค้าและระยะเวลาหมดอายุ (วันหมดอายุ) เงื่อนไขการเก็บรักษา หมายเลขทะเบียนใบอนุญาตการผลิตอาหาร ตลอดจนหมายเลขมาตรฐานของสินค้าและข้อมูลอื่นใดที่จำเป็นต้องแสดงให้ผู้บริโภคทราบ

สาระสำคัญของการใช้ชื่อผลิตภัณฑ์อาหาร มีรายละเอียดดังนี้ 1) เป็นชื่อเฉพาะที่สามารถสะท้อนลักษณะของประเภทอาหาร วางตรงตำแหน่งที่ชัดเจนบนบรรจุภัณฑ์ 2) หากชื่อสินค้าใดที่ได้มีการกำหนดการใช้ชื่อที่ได้มาจากมาตรฐานของประเทศ จากมาตรฐานของวงการอุตสาหกรรมนั้นๆ หรือจากมาตรฐานของท้องถิ่น ให้เลือกใช้ชื่อใดชื่อหนึ่งในกรณีที่สินค้านั้นยังไม่ได้มีการกำหนดใช้ชื่อเรียก ต้องใช้ชื่อ

³ GB เป็นตัวย่อจากอักษรการสะกดพินอินในภาษาจีน คำว่า 国家标准 (คำอ่าน GuojiaBiaozhun) หมายถึง มาตรฐานแห่งชาติ

สินค้าที่ไม่ก่อให้เกิดผู้บริโภคเกิดความเข้าใจผิดได้ และ 3) เพื่อไม่ให้ผู้บริโภคเข้าใจผิดหรือเกิดความสับสนในประเภทของสินค้า สภาพของสินค้าหรือกรรมวิธีการผลิต สามารถใช้คำต่อไปนั้ระบุไว้หน้าหรือหลังชื่อสินค้าได้ เช่น อบแห้ง เข็มชั้นรมควัน อบกรอบ ผง เม็ด เป็นต้น

สาระสำคัญของข้อกำหนดการระบุแสดงตารางส่วนประกอบอาหาร มีรายละเอียดดังนี้ 1) ใช้คำขึ้นต้นตารางส่วนประกอบอาหารโดยใช้คำว่า “配料” หรือ “配料表” กรณีที่มีการแปรรูปโดยใช้วัตถุดิบมาทำการแปรรูปกลายเป็นส่วนผสมอื่น ให้ใช้คำขึ้นต้น “原料” หรือ “原料与辅料” แทนการใช้คำ “配料” “配料表” และระบุชื่อส่วนประกอบอาหารหรือชื่อวัตถุดิบนั้นตามมาตรฐานของแต่ละชื่อที่ได้กำหนดไว้ 2) การแสดงระบุส่วนประกอบให้เรียงลำดับตามปริมาณการใช้จากมากไปน้อยในการผลิตอาหาร หากส่วนผสมที่ใช้นั้นมีปริมาณไม่ถึงร้อยละ 2 ไม่จำเป็นต้องแสดงแบบเรียงลำดับ 3) กรณีมีการใช้ส่วนประกอบ 2 ชนิดขึ้นไปกลายเป็นส่วนผสมที่ซับซ้อนมากขึ้น ให้แสดงชื่อส่วนผสมที่ซับซ้อนนั้น และให้ทำเครื่องหมายวงเล็บแสดงส่วนประกอบดั้งเดิมแต่ละประเภทที่ถูกนำมาใช้ โดยเรียงตามลำดับปริมาณการใช้ 4) กรณีส่วนผสมซับซ้อน มีชื่อที่ถูกกำหนดจากมาตรฐานของประเทศ มาตรฐานของอุตสาหกรรม หรือมาตรฐานของท้องถิ่น และมีการใช้ในปริมาณที่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของ

น้ำหนักรวมของอาหาร ไม่จำเป็นต้องแสดงชื่อส่วนประกอบดั้งเดิม 5) การระบุชื่อวัตถุเจือปนอาหารให้เป็นไปตามระเบียบ GB2760 สามารถระบุเป็นชื่อเฉพาะของวัตถุเจือปนอาหารหรือประเภทของวัตถุเจือปนอาหารและแสดงหมายเลขตามมาตรฐาน INS (International Numbering System for Food Additives) ก็ได้ และ 6) ขั้นตอนการผลิตหรือแปรรูปอาหาร เมื่อมีการใช้ส่วนประกอบน้ำในการผลิต และน้ำหรือส่วนผสมนั้นได้ระเหยไประหว่างการผลิต ไม่จำเป็นต้องแสดงส่วนประกอบนั้นบนฉลาก

สาระสำคัญของวิธีระบุน้ำหนักสุทธิและขนาด มีรายละเอียดดังนี้ คือ การระบุน้ำหนักสุทธิต้องประกอบด้วยน้ำหนักสุทธิ ตัวเลขและหน่วยวัดปริมาตรและน้ำหนัก โดยแบ่งตามประเภทของสภาพอาหาร เช่น อาหารที่มีสภาพเป็นของเหลว จะใช้สัญลักษณ์ปริมาตรหน่วยลิตร “升” (L) (l) หน่วยมิลลิลิตรให้ระบุ “毫升” (mL) (ml) หรือใช้หน่วยวัดมวลน้ำหนัก “克” (g) “千克” (kg) อาหารที่มีสภาพเป็นของแข็งให้ใช้หน่วยวัดเป็น “克” (g) “千克” (kg) อาหารที่มีลักษณะเหนียวให้ใช้หน่วยวัดปริมาตร “克” (g) “千克” (kg) หรือ “升” (L) (l) หรือ “毫升” (mL) (ml) โดยจำเป็นต้องใช้ขนาดความสูงของตัวอักษรในการแสดงข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ขนาดความสูงตัวอักษรในการแสดงข้อมูลของน้ำหนักสุทธิบนฉลากบรรจุภัณฑ์

น้ำหนักสุทธิ (ใช้ตัวย่อ Q)	ขนาดความสูงของตัวอักษรขั้นต่ำ (มิลลิเมตร: mm)
$Q \leq 50\text{mL} : Q \leq 50\text{g}$	2 mm
$50\text{mL} < Q \leq 200\text{mL} : 50\text{g} < Q \leq 200\text{g}$	3 mm
$200\text{mL} < Q \leq 1\text{L} : 200\text{g} < Q \leq 1\text{kg}$	4 mm
$Q > 1\text{kg} : Q > 1\text{L}$	6 mm

ที่มา: AQSIO (2011)

สาระสำคัญของวิธีการระบุชื่อที่อยู่และวิธีติดต่อ (หมายเลขติดต่อ) ของผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย จำเป็นต้องระบุชื่อ ที่อยู่และหมายเลขติดต่อของผู้ผลิต ซึ่งผู้ผลิตนั้นได้รับการจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายประกอบการ โดยมีรายละเอียดดังนี้ 1) กรณีผู้ผลิตเป็นบริษัทจำกัดในเครือของบริษัทใหญ่ (บริษัทที่มีลักษณะเป็นเครือกรุ๊ป) จำเป็นต้องระบุชื่อและที่อยู่ของทั้งบริษัทใหญ่และบริษัทลูก 2) กรณีเป็นการแปรรูปสินค้าโดยบริษัทรับจ้างแปรรูปผลิตสินค้า ให้ระบุชื่อและที่อยู่ของทั้งบริษัทที่จ้างผลิตและบริษัทรับจ้างผลิต

หรือระบุเพียงชื่อ ที่อยู่ และแหล่งผลิตของผู้ว่าจ้างผลิตก็ได้ 3) ให้ระบุข้อมูลของผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายอย่างน้อยหนึ่งรายการต่อไปนั้ ได้แก่ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร ที่อยู่เว็บไซต์ หรือที่อยู่ของหมายเลขไปรษณีย์ และ 4) สินค้านำเข้าให้ระบุแหล่งกำเนิดสินค้าหรือชื่อเขตรวมถึงชื่อที่อยู่และช่องทางการติดต่อของตัวแทนการค้า ผู้นำเข้า หรือผู้จัดจำหน่าย โดยอาจจะไม่ต้องระบุชื่อ ที่อยู่ และช่องทางการติดต่อของผู้ผลิตได้

สาระสำคัญของการระบุวันที่ มีรายละเอียดดังนี้ คือ ให้ระบุวันที่ผลิตสินค้าและวันหมดอายุสินค้า ในกรณีที่ใช้รูปแบบของประโยคว่า “ให้ดูวันที่ผลิตและวันหมดอายุที่. (ตำแหน่งของบรรจุภัณฑ์)” ให้ระบุตำแหน่งของวันที่ให้ชัดเจน เช่น ให้ดูวันที่ผลิตและหมดอายุข้างกล่องบรรจุภัณฑ์ / ใต้กล่อง เป็นต้น รูปแบบของการเรียงวันที่ ปกติใช้การเรียงปี เดือน วัน ตามลำดับ และมีรูปแบบการแสดงวันที่ได้ดังรูปแบบต่อไปนี้ เช่น 2017年5月18日 หรือ 2017 05 18 หรือ 2017/05/18 หรือ 20170518 หรือ 18 日5月2017 年 หรือ 5月18日2017年 หรือมีการระบุวิธีการอ่านลำดับของเวลา (月/ 日/年) และลำดับเป็น 05 18 2017 หรือ 18/05/2017 หรือ 18052017 เป็นต้น สำหรับการระบุวันที่หมดอายุหรือวันที่สามารถเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ได้นานสุดสามารถใช้รูปประโยคเหล่านี้ ได้แก่ 1) 最好在 (ระบุเวลา) 之前食用 2) (ระบุเวลา) 之前食用最佳 3) (ระบุเวลา) 之前最佳 4) 此日期前最佳 (ระบุเวลา) 5) 此日期前食用最佳 (ระบุเวลา) 6) 保质期 (至) (ระบุเวลา) หรือ 7) 保质期XX 个月 เป็นต้น

นอกจากนี้ บนฉลากบรรจุภัณฑ์ยังจำเป็นต้องมีการระบุวิธีการเก็บรักษา โดยมีลักษณะการเขียนตามที่กำหนดไว้ รวมถึง หมายเลขใบอนุญาตผลิตอาหาร ฉลากคุณค่าโภชนาการ (ให้ยึดระเบียบการแสดงระบุข้อมูลตาม GB13432) สำหรับข้อมูลที่ยกเว้นไม่ต้องแสดงบนฉลากสินค้า เช่น ผลิตภัณฑ์-

อาหารบรรจุหีบห่อ ที่ไม่ต้องแสดงวันหมดอายุ ได้แก่ เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่มีส่วนผสมของแอลกอฮอล์ร้อยละ 10 ขึ้นไป น้ำส้มสายชู เกลือปรุงอาหาร น้ำตาลก้อน ผงชูรส (Monosodium Glutamate หรือ MSG) สำหรับหีบห่อที่มีหน้ากว้างขนาดเล็กกว่า 10 ตารางเซนติเมตร ให้แสดงรายการเฉพาะชื่อผลิตภัณฑ์ น้ำหนักสุทธิ ชื่อและที่อยู่ผู้ผลิต หรือผู้จัดจำหน่าย อีกทั้งยังมีข้อมูลที่ไม่บังคับว่าต้องระบุบนฉลาก เช่น จำนวนครั้งของชุดสินค้า วิธีการบริโภค วิธีการปรุงอาหาร หรืออาหารที่ก่อให้เกิดการแพ้อาหาร เป็นต้น

เปรียบเทียบกฎทั่วไปว่าด้วยมาตรฐานฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อฉบับ GB7718-2011 กับฉบับ GB7718-2004

การปรับปรุงกฎทั่วไปว่าด้วยมาตรฐานฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อของฉบับ GB7718-2011 นั้น ตั้งอยู่บนพื้นฐานของเนื้อหาฉบับ GB7718-2004 ซึ่งได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ 9 กันยายน ค.ศ. 2004 และเริ่มบังคับใช้วันที่ 1 ตุลาคม ค.ศ. 2005 การศึกษาผู้เชี่ยวชาญจึงได้เปรียบเทียบความแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญที่ได้มีการเปลี่ยนแปลง แก้ไข และเพิ่มเติม โดยมีการแก้ไขเพิ่มเติมใน 5 ด้าน สำคัญได้แก่ ด้านชื่อกฎระเบียบและขอบเขตการใช้บังคับระเบียบนี้ ด้านคำจำกัดความ ด้านเนื้อหาบททั่วไป ด้านเนื้อหาที่แสดงบนฉลากและข้อมูลโภชนาการและด้านมาตรฐานการระบุข้อความ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความแตกต่างของเนื้อหากฎทั่วไปว่าด้วยมาตรฐานฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อฉบับ GB7718-2004 กับฉบับ GB7718-2011

หัวข้อ	ฉบับ GB7718-2004	ฉบับ GB7718-2011
ชื่อกฎระเบียบและขอบเขตการใช้บังคับระเบียบนี้	กฎทั่วไปว่าด้วยฉลากบรรจุภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อ 《预包装食品标签通则》 (คำอ่านเป็นภาษาจีน Yubao zhuang Shipin Biaoqian Tongze)	กฎทั่วไปว่าด้วยฉลากบรรจุภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อ มาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหาร 《食品安全国家标准预包装食品标签通则》 (คำอ่านเป็นภาษาจีน Shipin anquan guojia biao zhun yubaozhuang shipin biaoqiantongze)
	เดิมบังคับใช้กับฉลากสินค้าอาหารบรรจุหีบห่อทุกประเภทที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภค	ได้ขยายขอบเขตให้ชัดเจนซึ่งบังคับใช้กับฉลากบรรจุภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภคทั้งทางตรงและไม่ใช่ทางตรง นอกจากนี้ ได้ระบุขอบเขตที่กฎนี้ไม่ครอบคลุมการบังคับใช้กับฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อที่เป็นการป้องกันเพื่อเก็บรักษาผลิตภัณฑ์อาหารระหว่างการขนส่ง

ตารางที่ 2 ความแตกต่างของเนื้อหากฎทั่วไปว่าด้วยมาตรฐานฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อฉบับ GB7718-2004 กับฉบับ GB7718-2011 (ต่อ)

หัวข้อ	ฉบับ GB7718-2004	ฉบับ GB7718-2011
คำจำกัดความ	บรรจุภัณฑ์อาหารหีบห่อ คือ บรรจุภัณฑ์อาหารที่ได้มีการกำหนดปริมาณไว้ล่วงหน้าเพื่อจำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค	หมายถึง บรรจุภัณฑ์สินค้าที่ได้มีการกำหนดปริมาณบรรจุไว้ล่วงหน้า รวมถึงการผลิตบรรจุภัณฑ์อาหารเพื่อการบรรจุอาหารที่สามารถกำหนดปริมาณหรือคุณภาพในระดับที่เท่าๆ กัน
	วันผลิตสินค้า คือ วันที่สินค้าอาหารเป็นสินค้าสำเร็จรูป	หมายถึง วันที่สินค้าอาหารเป็นสินค้าสำเร็จรูป และรวมถึงวันที่มีการบรรจุสินค้าเข้าในบรรจุภัณฑ์ กลายเป็นหน่วยสินค้าที่สำเร็จรูปออกมา
	คำว่า “วันหมดอายุ” “ระยะเวลาที่ดีที่สุดในการบริโภค” ภายใต้เงื่อนไขในการเก็บรักษาสินค้าที่ระบุบนฉลากของผลิตภัณฑ์บรรจุหีบห่อ จะเป็นการรักษาคุณภาพของสินค้าภายในเวลาที่ระบุไว้ ซึ่งภายในระยะเวลาดังกล่าว สามารถจำหน่ายสินค้าได้ และสินค้านั้นจะมีคุณภาพตามที่ระบุไว้บนฉลาก หากเวลาเกินกว่าที่ระบุไว้ ผลิตภัณฑ์นั้นคงยังสามารถบริโภคได้ ภายในระยะเวลาหนึ่งๆ	แก้ไขคำว่า วันหมดอายุ ระยะเวลาที่ควรบริโภค ในข้อ 3.7 เป็นข้อ 2.5 โดยใช้คำว่า “วันหมดอายุ” และยกเลิกเนื้อหาที่ระบุว่า “หากเวลาเกินกว่าที่ระบุไว้ ผลิตภัณฑ์นั้นคงยังสามารถบริโภคได้ ภายในระยะเวลาหนึ่งๆ”
	กำหนดให้บรรจุภัณฑ์และหีบห่อของผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูปต้องบรรจุเป็นห่อเล็กและบรรจุรวมเป็นของใหญ่ โดยด้านนอกต้องติดฉลาก สินค้าระบุชื่อผลิตภัณฑ์	เพิ่มเติมข้อ 2.6 ว่าด้วยคำจำกัดความเรื่องขนาด กรณีที่ผลิตภัณฑ์บรรจุหีบห่อที่มีการบรรจุหน่วยย่อย ภายในหีบห่อเดียวกัน จำเป็นต้องระบุความสัมพันธ์ของจำนวนหีบห่อย่อยและน้ำหนักสุทธิที่มีความสัมพันธ์กับหีบห่อรวมใหญ่
เนื้อหาบททั่วไป	ฉลากบรรจุภัณฑ์ควรใช้ตัวอักษรจีนตามมาตรฐานตัวอักษรจีน แต่ไม่รวมถึงเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนไว้	เพิ่มเติม: กรณีผลิตภัณฑ์นั้นไม่ใช่จำพวกสินค้าประเภทอาหารเสริมหรืออาหารด้านสุขภาพ ต้องไม่มีการระบุเนื้อหาใดที่บ่งถึงสรรพคุณที่สามารถรักษาป้องกันโรคบนฉลาก แก้ไขเนื้อหา: ควรใช้ตัวอักษรจีนตามมาตรฐานตัวอักษรจีน (ไม่รวมเครื่องหมายการค้า) ถ้ามีการใช้อักษรประดิษฐ์ ควรที่จะให้ความชัดเจนในการเขียนตัวอักษร ง่ายต่อการรับรู้แยกแยะ
	ขนาดของบรรจุภัณฑ์มีหน้ากว้างกว่า 20 ตารางเซนติเมตร การแสดงเนื้อหาเครื่องหมายสัญลักษณ์ และตัวเลข จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีขนาดความสูงของตัวอักษร เครื่องหมาย ตัวเลขไม่เล็กกว่า 1.8 มิลลิเมตร	แก้ไขเนื้อหา: ขนาดของบรรจุภัณฑ์มีหน้ากว้างกว่า 35 ตารางเซนติเมตร การแสดงเนื้อหา เครื่องหมายสัญลักษณ์ และตัวเลข จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีขนาดความสูงของตัวอักษร เครื่องหมาย ตัวเลขไม่เล็กกว่า 1.8 มิลลิเมตร เพิ่มเติม: บรรจุภัณฑ์การขายหนึ่งใด มีหีบห่อย่อยที่สามารถแยกจำหน่ายเป็นหน่วยขายได้ มีประเภทของสินค้าที่หลากหลายในบรรจุภัณฑ์นั้น แต่ละหีบห่อย่อยจำเป็นต้องมีการระบุฉลากของหีบห่อนั้นๆ ยกเลิกข้อความ: กรณีสินค้ามีบรรจุภัณฑ์หีบห่อ หุ้มอยู่ภายนอกที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภคโดยตรง สามารถระบุฉลากสินค้าเพียงบรรจุภัณฑ์หีบห่อภายนอกนั้นได้

ตารางที่ 2 ความแตกต่างของเนื้อหาที่ปรากฏทั่วไปว่าด้วยมาตรฐานฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อฉบับ GB7718-2004 กับฉบับ GB7718-2011 (ต่อ)

หัวข้อ	ฉบับ GB7718-2004	ฉบับ GB7718-2011
เนื้อหาที่แสดงบนฉลากและข้อมูลโภชนาการ		<p>เพิ่มเติม: ข้อกำหนดทั่วไป ผลิตภัณฑ์ที่จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภคทางตรงนั้น ให้ระบุชื่อของผลิตภัณฑ์อาหาร ตารางส่วนผสมอาหาร น้ำหนักสุทธิ ขนาด ชื่อที่อยู่และวิธีติดต่อ (หมายเลขติดต่อ) ของผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่าย วันที่ผลิตสินค้าและระยะเวลาหมดอายุ (วันหมดอายุ) เงื่อนไขการเก็บรักษา หมายเลขทะเบียนใบอนุญาตการผลิตอาหาร หมายเลขมาตรฐานของสินค้าและข้อมูลอื่นใดที่จำเป็นต้องแสดงให้ผู้บริโภคทราบ</p> <p>เพิ่มเติม: การระบุชื่อวัตถุดิบอาหารให้เป็นไปตามการระบุชื่อของระเบียบ GB2760</p>
	<p>1. ให้ระบุหน่วยงานผู้ผลิต ผู้บรรจุหรือผู้จัดจำหน่ายที่ได้รับการจดทะเบียนอย่างถูกต้องตามกฎหมายผู้ประกอบการ</p> <p>2. บริษัทสาขา (บริษัทลูก) ในเครือของกลุ่มบริษัทที่ไม่สามารถเป็นเอกเทศ รับผิดชอบตามกฎหมายได้หรือเขตฐานการผลิตของกลุ่มบริษัท สามารถระบุแสดงชื่อที่อยู่ของบริษัทสาขา (บริษัทลูก) และชื่อที่อยู่ของบริษัทแม่ได้ หรือจะแสดงเพียงแต่ชื่อที่อยู่ของบริษัทแม่ก็ได้</p>	<p>1. เพิ่มเติม: ให้ระบุชื่อ ที่อยู่และหมายเลขติดต่อของผู้ผลิต ซึ่งผู้ผลิตเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมาย และสามารถรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของคุณภาพสินค้าได้</p> <p>2. เพิ่มเติม: บริษัทสาขา (บริษัทลูก) ในเครือของกลุ่มบริษัทที่ไม่สามารถเป็นเอกเทศรับผิดชอบตามกฎหมายได้ หรือเขตฐานการผลิตของกลุ่มบริษัท ให้ระบุแสดงชื่อที่อยู่ของบริษัทแม่ และบริษัทสาขา (เขตฐานการผลิต) หรือจะระบุแต่ชื่อที่อยู่บริษัทแม่และแหล่งกำเนิดสินค้า แหล่งกำเนิดสินค้าควรเป็นตามโครงสร้างการแบ่งระดับเขตเมือง</p>
	<p>หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อ แต่ไม่ได้รับผิดชอบต่อการจำหน่ายสู่ภายนอก ให้ระบุชื่อและที่อยู่ของหน่วยงานที่ไปมอบหมายแปรรูป</p>	<p>เพิ่มเติม: หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้แปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อ ให้ระบุชื่อที่อยู่ของหน่วยงานที่ไปมอบหมายและได้รับมอบหมาย หรือระบุเพียงชื่อและที่อยู่ รวมถึงแหล่งกำเนิดสินค้าของผู้ที่ไปมอบหมาย แหล่งกำเนิดสินค้าควรเป็นตามโครงสร้างการแบ่งระดับเขตเมือง</p> <p>เพิ่มเติม: ผู้ผลิตหรือผู้จัดจำหน่ายที่มีความรับผิดชอบตามกฎหมาย ให้ระบุช่องทางการติดต่ออย่างน้อยหนึ่งช่องทางต่อไปนี้ หมายเลขโทรศัพท์ หมายเลขโทรสาร ที่อยู่เว็บไซต์ หรือที่อยู่ที่มีระบุหมายเลขไปรษณีย์ เป็นต้น ตลอดจนการปรับเปลี่ยนวิธีการระบุชื่อข้อมูลโภชนาการ</p>
มาตรฐานการระบุข้อความ		<p>แก้ไขภาคผนวก A วิธีการคำนวณพื้นที่หน้ากว้างบรรจุภัณฑ์ โดยไม่นำขอบของบรรจุภัณฑ์มาคำนวณ เพิ่มเติมในภาคผนวก B รูปแบบการแสดงตารางส่วนประกอบอาหาร สารปรุงแต่งอาหาร และแก้ไขบางส่วนของภาคผนวก C ว่าด้วยข้อมูลที่ไม่นับบังคับว่าต้องระบุบนฉลาก</p>

ที่มา: ดัดแปลงข้อมูลจาก Standardization Administration of The People's Republic of China (2011); The Office of SMEs Promotion, Strategic Planning and Policy Formulation Cluster (n.d.); Sukantaphong (2013)

อุปสรรคเบื้องหลังในการจัดทำฉลากอุสจุกกัทที่หือ

การออกประกาศใช้มาตรฐานกฎทั่วไปว่าด้วยฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหือที่จำหน่ายแก่ผู้บริโภค ฉบับ GB7718-2011 นั้น มีสาระสำคัญดังข้อมูลที่ได้กล่าวถึงข้างต้น แต่สิ่งหนึ่งที่ยังเป็นเนื้อหาสำคัญและเป็นอุปสรรคต่อผู้ประกอบการในการส่งออกสินค้าไปจัดจำหน่ายแบ่งได้ 3 มิติ คือ ด้านการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดทำ และขออนุมัติฉลากสินค้า ด้านกระบวนการเตรียมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อยื่นขออนุมัติ และด้านการบังคับใช้ระเบียบระหว่างการทำนำเข้าสินค้า

เป็นที่ทราบกันดีว่า สำนักงาน AQSIQ (General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine of the People's Republic of China) และ CIQ (China Entry & Exit Inspection and Quarantine Association) เป็นหน่วยงานที่ควบคุมและดูแลความถูกต้องของฉลากสินค้า แต่เนื่องจากพื้นที่ประเทศจีนมีขนาดกว้างใหญ่ โดยแต่ละมณฑลมีโครงสร้างการบริหารจัดการที่แยกความรับผิดชอบกันไป และที่เป็นปัญหาอย่างยิ่ง คือ ผู้ประกอบการไทยเข้าถึงข้อมูลด้านระเบียบของจีนได้ไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุปสรรคด้านภาษาจีน แม้ว่าระเบียบการบางเรื่องจะมีการประกาศเป็นภาษาอังกฤษ แต่ในการตีความหมายสื่อความเข้าใจเพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ อาจมีบางประเด็นที่อาจทำให้ผู้ประกอบการไทยเข้าใจไม่ถ่องแท้ ส่งผลให้ไม่สามารถดำเนินการตามระเบียบได้อย่างถูกต้องทุกเงื่อนไข อีกทั้งการที่จะติดต่อไปยังหน่วยงานที่รับผิดชอบการอนุมัติตรวจตราฉลากสินค้าโดยตรงเพื่อสอบถามข้อมูล ก็ไม่ใช่เรื่องง่ายและทำให้ต้นทุนในการดำเนินงานสูง มีเพียงแต่ต้องพึ่งพาคูค้าและผู้นำเข้าที่จะเป็นตัวแทนในการดำเนินการเรื่องนี้ ซึ่งประเด็นนี้ส่งผลต่อข้อจำกัดในการผูกขาดการนำเข้าจากผู้นำเข้าได้

ด้านกระบวนการที่จะได้มาซึ่งฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหือที่มีความถูกต้องและได้รับการอนุมัติจากหน่วยงานจีนที่เกี่ยวข้อง ขั้นตอนและเอกสารต่างๆ ได้กลายเป็นอุปสรรคหนึ่งต่อการขอยื่นเรื่องการนำเข้า ทั้งนี้ขั้นตอนเหล่านั้นมีสาระสำคัญที่ผู้ประกอบการควรเตรียมตัวให้พร้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้มีการออกประกาศว่าด้วยหลักการและขั้นตอนดำเนินการนำเข้าครั้งแรกของผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุภัณฑ์หือหือสู่ประเทศจีน ที่ต้องมีการเตรียมเอกสารและขึ้นทะเบียนฉลากบรรจุภัณฑ์ หรือที่เรียกว่า “标签备案” (Shenzhen Enter-Exit Inspection and Quarantine Bureau of the People's Republic of

China [SZCIQ], 2015) โดยต้องได้รับหมายเลขขึ้นทะเบียนก่อนการนำเข้าสินค้าจริงเสมอในทุกประเภทของการนำเข้าสินค้า นอกจากนี้ ยังมีจำนวนเอกสารที่จำเป็นในการยื่นคำร้องค่อนข้างมาก ไม่ว่าจะเป็น ใบคำร้องที่เป็นภาษาจีน ตัวอย่างรูปแบบของฉลากและคำแปลภาษาจีนของเนื้อหาทั้งหมดที่ปรากฏบนฉลาก ใบอนุญาตการประกอบธุรกิจของผู้นำเข้า ผู้จำหน่ายหรือตัวแทนที่ระบุบนฉลาก รวมถึงเอกสารประกอบอื่นๆ หากฉลากเน้นรายการที่เฉพาะเจาะจง เช่น ใบรับรอง หรือเน้นส่วนประกอบคุณค่าทางโภชนาการ เป็นต้น ซึ่งการขึ้นทะเบียนนี้มีความสัมพันธ์กับการขอเอกสารรับรองจากหน่วยงานต่างๆ ของไทยเพื่อการส่งออก ซึ่งสะท้อนถึงปัญหาและอุปสรรคที่ตามมาในประเด็นเรื่องระยะเวลาการขอเอกสารจากหน่วยงานไทยที่รับผิดชอบการออกหนังสือรับรองที่แตกต่างกันไปตามความรับผิดชอบเช่นกัน

อีกประเด็นหนึ่ง แม้ว่าจีนจะกำหนดให้มีการขึ้นทะเบียนฉลากสินค้าเพื่อได้หมายเลขการอนุมัติฉลากสินค้าแล้ว ก็ไม่ใช่ว่าผู้ประกอบการไทยจะสามารถนำเข้าสินค้าได้อย่างราบรื่นทุกครั้งเสมอไป เพราะในกระบวนการนำเข้าและการบังคับใช้ประกาศกฏระเบียบนี้ ในทางปฏิบัติหน่วยงานหน้าด่านจะมีการสุ่มตรวจสอบสินค้าเป็นแบบชุดต่อชุด กล่าวคือ แม้ว่าจะเป็นสินค้าประเภทเหมือนกันที่เคยนำเข้ามาแล้ว แต่ระยะเวลาการนำเข้าไม่พร้อมกัน ก็จะต้องผ่านขั้นตอนการขออนุญาตและสุ่มตรวจคุณภาพสินค้าใหม่ที่ผ่านมาหาก CIQ ตรวจพบสินค้าที่จะส่งเข้าจีนมีฉลากไม่ตรงตามระเบียบที่กำหนดไว้ ก็จะยึดหุญให้ผู้ส่งออกดำเนินการปรับแก้ให้ถูกต้อง ก่อนนำเข้าสู่ประเทศจีนต่อไป ปัจจุบันสำนักงาน AQSIQ ของจีน (หน่วยงานต้นสังกัดของ CIQ ทุกแห่งในจีน) ได้พิจารณาระเบียบใหม่ โดยในอนาคตหากตรวจพบฉลากสินค้าที่ไม่ถูกต้อง จะไม่อนุญาตให้มีการปรับแก้ แต่ให้ผู้ส่งออกเลือกดำเนินการวิธีใดวิธีหนึ่งใน 2 รูปแบบ คือ 1) ให้ทางการจีนส่งสินค้ากลับคืนไป หรือ 2) ให้ทางการจีนทำลายสินค้าทิ้ง โดยระเบียบใหม่ดังกล่าวจะบังคับใช้กับทุกด่านของจีนที่อนุญาตให้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ (Langdaoruang, 2013b)

จะเห็นได้ว่าผู้ประกอบการประเภทผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหือที่ ต้องการจะดำเนินการนำสินค้าเข้าไปจัดจำหน่ายที่ประเทศจีน จะต้องพบกับปัญหาที่ต้องเตรียมตัวให้พร้อม โดยเริ่มตั้งแต่การหาข้อมูล เพื่อให้มีความรู้เท่าทันและเพื่อเป็นการป้องกันความเสี่ยงทางหนึ่ง จนถึงการจัดทำรายละเอียดเนื้อหาของฉลากผลิตภัณฑ์ที่มีความละเอียดในแต่ละด้าน ขั้นตอนการยื่นขออนุมัติ และการบังคับใช้

กฎระเบียบจากหน่วยงานหน้าด่านนำเข้าที่มีการสุ่มตรวจสินค้า ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนที่สูงขึ้นของผู้ประกอบการทั้งสิ้น อันเป็นมาตรการกีดกันทางการค้าที่มีใช้ภาษีอากรอันหลีกเลี่ยงมิได้

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษากฎทั่วไปว่าด้วยฉลากผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อ ฉบับ GB7718-2011 จะเห็นได้ว่ามีรายละเอียดค่อนข้างมากและเข้มงวดมากขึ้น เมื่อเทียบกับฉบับ GB7718-2004 ในภาพรวม ผู้ประกอบการอาจพบกับอุปสรรคตั้งแต่ด้านการหาข้อมูลซึ่งเป็นภาษาจีน การเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานจีนที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินจัดทำฉลากให้มีความถูกต้องตามระเบียบที่มีรายละเอียดปลีกย่อยมากมายในแต่ละหมวด ความยุ่งยากนี้ยังขึ้นอยู่กับประเภทของผลิตภัณฑ์ที่หากมีส่วนผสมที่แตกต่างกัน ข้อมูลเนื้อหาที่จำเป็นต้องปรากฏบนฉลากผลิตภัณฑ์ก็จะมีเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติตามแตกต่างกันด้วย นอกจากนี้ ยังมีการกำหนดชื่อเรียกส่วนผสมต่างๆ ให้ถูกต้องตามเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ รวมไปถึงการออกแบบรูปแบบฉลาก และรูปแบบการเขียนขนาดตัวอักษร ข้อจำกัดเหล่านี้ส่งผลให้ผู้ประกอบการส่งออกจำเป็นต้องพึ่งพาผู้แทนจัดจำหน่ายในประเทศจีนหรือผู้นำเข้าให้เป็นผู้ดำเนินการต่างๆ ให้ แต่แน่นอนที่สุดการพึ่งพาก็อาจจะไม่ได้เป็นประโยชน์ทางบวกเสมอไป หากไปพบคู่ค้าที่ไม่อาจไว้วางใจได้ ดังนั้น แม้ว่าอุปสรรคเหล่านี้อาจส่งผลกระทบต่อจิตใจของผู้ประกอบการ ที่คิดว่าระเบียบนี้เป็นเรื่องยุ่งยากจึงไม่พร้อมที่จะขยายโอกาสทางการค้าต่อ แต่หากมองในมุมกลับกัน หากผู้ประกอบการไทยได้ทราบถึงข้อมูลและศึกษาระเบียบอย่างจริงจัง พร้อมทั้งมองอุปสรรคนี้เป็นโอกาสและเครื่องมือในการทำตลาดในประเทศทางหนึ่ง ก็สามารถทำให้ผู้บริโภคลายทางได้มีทางเลือกซื้อที่มากขึ้นและเป็นการสร้างความมั่นใจในคุณภาพของสินค้าไทยได้ ข้อเสนอแนะและมุมมองที่ผู้ประกอบการอาจใช้ประโยชน์จากเกณฑ์ฉลากสินค้ามีดังต่อไปนี้

1. ใช้ระเบียบที่กำหนดให้มีการระบุชื่อผู้ผลิตและช่องทางการติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือประชาสัมพันธ์

กรณีที่ผู้ประกอบการไทยเป็นผู้ผลิตสินค้าเพื่อนำเข้าไปจำหน่ายที่จีน แน่นนอนที่สุดความต้องการที่ผู้ประกอบการทั้งหลายต้องการ คือ สามารถหาคู่ค้าหรือลูกค้าหรือผู้บริโภคเพื่อขยายยอดขายได้มากขึ้น การที่ฉลากสินค้ากำหนดให้ระบุชื่อและช่องทางการติดต่อนั้น ก็เป็นการประชาสัมพันธ์

และแนะนำบริษัทของผู้ประกอบการไปในขณะเดียวกัน ซึ่งทำให้ผู้ที่ต้องการติดต่อค้าขาย สามารถติดต่อผู้ประกอบการได้โดยตรงและต่อยอดทางการค้าได้มากขึ้น แต่ในทางกลับกัน ผู้ประกอบการก็จำเป็นต้องรักษาคุณภาพของสินค้าให้มีความคงที่ มิเช่นนั้นแล้วช่องทางการติดต่อนี้ ก็อาจเป็นช่องทางที่นำมาซึ่งการตำหนิจากผู้บริโภคหรืออาจถูกติดตามควบคุมจากหน่วยงานรัฐจีนกรณีสินค้านั้นไม่ได้คุณภาพหรือสร้างความไม่ปลอดภัยด้านอาหารต่อผู้บริโภคได้

2. ศึกษาเกณฑ์ระเบียบเพื่อเป็นกรอบความคิดสำหรับการออกแบบฉลากผลิตภัณฑ์สำหรับการจัดจำหน่ายในประเทศจีน

ด้วยระเบียบที่ได้กำหนดขึ้นมานั้น ได้มีการครอบคลุมถึงเกณฑ์ขนาดตัวอักษร ข้อความและเนื้อหาที่สามารถและไม่สามารถระบุบนฉลากสินค้าได้ รูปแบบการสื่อสารที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจได้ง่าย เช่น วิธีเรียงวันที่ผลิตและวันหมดอายุจากปีเดือนและวัน ต้องให้ความกระจ่าง หากไม่ได้เรียงตามความคุ้นเคยของผู้บริโภคชาวจีนแล้ว อาจส่งผลให้เกิดความเข้าใจผิดได้ หากผู้ประกอบการได้ศึกษาเกณฑ์เหล่านี้แล้ว ก็จะสามารถมีกรอบเกณฑ์ในการออกแบบฉลากผลิตภัณฑ์ตั้งแต่แรกเริ่ม และสามารถเพิ่มเติมสีสันและรูปลักษณะให้มีความเหมาะสมต่อพฤติกรรมผู้บริโภคและเป็นไปตามระเบียบการนำเข้าอย่างถูกต้อง ทำให้ลดความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในการนำเข้าในอนาคตด้วย

3. สร้างความรู้ตราสินค้าจากข้อกำหนดเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศกับชื่อสินค้าภาษาจีนไปพร้อมกัน

ระเบียบได้กำหนดเกี่ยวกับตัวอักษรที่ปรากฏบนฉลากว่าจำเป็นต้องใช้ตัวอักษรจีนตามมาตรฐาน (กรณีเป็นตัวอักษรประดิษฐ์จำเป็นต้องมีความชัดเจนง่ายต่อการเข้าใจ) สามารถใช้ตัวสะกดเสียงภาษาจีนพินอิน (pinyin) โดยใช้ภาษาชนกลุ่มน้อย หรือภาษาต่างประเทศประกอบได้แต่ต้องไม่มีขนาดใหญ่กว่าตัวอักษรจีน และการใช้ภาษาต่างประเทศนั้นต้องมีเนื้อหาที่ตรงสัมพันธ์กับภาษาจีน ในการนี้ผู้ประกอบการไทยสามารถใช้โอกาสนี้ในการสร้างการรับรู้ตราสินค้าของตนเองได้ หากตราสินค้าที่เป็นภาษาท้องถิ่นหรือภาษาต่างประเทศหรือภาษาไทยเป็นที่นิยมในตลาดประเทศไทย และเมื่อมีการเพิ่มชื่อตราสินค้าภาษาจีนวางคู่กันไปด้วย จะยังเป็นการต่อยอดความเชื่อมั่นในตราสินค้าคุณภาพของผู้ประกอบการได้เป็นอย่างดี และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริโภคภายในประเทศจีนได้จดจำตราสินค้าได้ง่ายขึ้นด้วย

4. เสนอให้หน่วยงานภาครัฐมีการเก็บรวบรวม ข้อมูลงานวิจัย ช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูล ตลอดจน สร้างหน่วยงานให้บริการด้านผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออก ตลาดจีนแบบครบวงจร

เนื่องจากผู้ประกอบการมีอุปสรรคในด้านต่างๆ ในประเด็นการเตรียมความพร้อมของสินค้าต้นที่จะส่งออก ไปยังตลาดจีน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาด้านความลุ่มลึกภาษาจีน การเข้าถึงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ การทำความเข้าใจใน ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวสินค้า ตลอดจนการขาดแคลน ทรัพยากรด้านบุคลากรผู้ที่มีความเชี่ยวชาญ ที่สามารถ สร้างสรรค์งานด้านบรรจุภัณฑ์หีบห่อให้สอดคล้องตาม ระเบียบมาตรการที่กำหนดไว้ และยังคงมีความสวยงาม เพื่อก่อให้เกิดความได้เปรียบในการแข่งขันผลิตภัณฑ์ใน ตลาดต่างประเทศ เป็นต้น ดังนั้น ผู้เขียนจึงเสนอแนะว่า หน่วยงานภาครัฐควรมีช่องทางในการเข้าถึงและเก็บรวบรวม ข้อมูล จัดสรรงบประมาณวิจัยเพื่อศึกษาต่อประเด็นนี้อย่าง เป็นรูปธรรม สร้างช่องทางการประชาสัมพันธ์ข้อมูลให้ ผู้ประกอบการได้เข้าใจข้อมูลได้ง่ายขึ้นและทั่วถึง หรืออาจ จะมีการจัดตั้งหน่วยงานที่จะสามารถให้บริการเพื่อการ สร้างสรรค์บรรจุภัณฑ์สินค้าหีบห่อที่สอดคล้องกับระเบียบ- ต่างๆ ของตลาดจีน เพื่อให้ผู้ประกอบการได้ขอเข้ารับบริการ แบบครบวงจรได้ และเป็นการช่วยลดต้นทุนและความ เสี่ยงหายที่อาจเกิดขึ้นได้ อีกทั้งยังเป็นการสนับสนุนให้สินค้า ไทยสามารถเข้าสู่ตลาดจีนได้อย่างถูกต้องและขยายโอกาส ทางการค้าได้มากขึ้นด้วย

unสรุป

จากการศึกษาทุกตัวไปว่าด้วยมาตรฐานฉลาก ผลิตภัณฑ์อาหารบรรจุหีบห่อฉบับ GB7718-2011 ผู้เขียนได้ ศึกษาถึงสาระสำคัญของระเบียบ ได้แก่ ด้านข้อมูลทั่วไป เนื้อหาบนฉลากผลิตภัณฑ์ การใช้ชื่อผลิตภัณฑ์อาหาร ข้อกำหนดการระบุตารางส่วนประกอบอาหาร วิธีระบุน้ำหนัก สุทธิและขนาด วิธีการเขียนชื่อที่อยู่และช่องทางการติดต่อ รูปแบบการระบุวันที่ผลิตสินค้าและวันหมดอายุ เป็นต้น โดย ทำการเปรียบเทียบข้อกำหนดที่แตกต่างที่มีการแก้ไข เพิ่มเติมจากระเบียบชุดก่อนฉบับ GB7718-2004 และได้สรุป ข้อเปรียบเทียบที่มีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระเบียบนี้ใน 5 ด้าน คือ 1) ชื่อกฎระเบียบและขอบเขตการใช้บังคับระเบียบนี้ 2) ด้านคำจำกัดความ 3) ด้านเนื้อหาบททั่วไป 4) ด้านเนื้อหา ที่แสดงบนฉลากและข้อมูลโภชนาการ และ 5) ด้านมาตรฐาน วิธีการระบุข้อความผลจากการศึกษาเปรียบเทียบนำมาซึ่ง

การวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูล และมีนัยยะถึงปัญหาอุปสรรค- ต่างๆ ต่อผู้ประกอบการในการนำเข้าสินค้าใน 3 มิติ คือ ด้าน การเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานผู้รับผิดชอบการจัดทำและ ขออนุมัติฉลากสินค้า ด้านกระบวนการเตรียมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อยื่นขออนุมัติ และด้านการบังคับใช้ระเบียบ ระหว่างการนำเข้าสินค้า

ทั้งนี้ ผู้เขียนได้เสนอแนะในมุมมองที่มองอุปสรรค เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถเป็นประโยชน์ต่อการค้าและ ขยายตลาดได้ ได้แก่ 1) ใช้ระเบียบที่กำหนดให้มีการระบุชื่อ ผู้ผลิต และช่องทางการติดต่อสื่อสารเป็นเครื่องมือ ประชาสัมพันธ์ 2) ศึกษาเกณฑ์ระเบียบเพื่อเป็นกรอบ ความคิดสำหรับการออกแบบบรรจุภัณฑ์สำหรับการ จัดจำหน่ายในประเทศจีน 3) สร้างความรู้ตราสินค้าจาก ข้อกำหนดเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศกับชื่อสินค้าภาษาจีน ไปพร้อมกัน และ 4) เสนอให้หน่วยงานภาครัฐมีการเก็บ รวบรวมข้อมูลงานวิจัย ช่องทางประชาสัมพันธ์ข้อมูล ตลอดจน หน่วยงานให้บริการแบบครบวงจร

References

- Bunyanan, R. (2003, May). Khet kankha Ser i thai-Chinphonkrathop tokan song ok sinkha [Thai-Chinese Free Trade Area Impacts on Thai export]. Retrieved February 4, 2017, from <http://www.dft.go.th/th-th/ShareDocument1/ArticleId/3770/300354-1-2>
- General Administration of Quality Supervision, Inspection and Quarantine of the People's Republic of China [AQSIQ]. (2011). Yubaozhuang Shipin Biaoqian Tongzhi GB7718-2011 [Notification labeling requirements on pre-packaged foods imported into China GB7718-2011]. Retrieved May 8, 2017, from http://www.aqsiq.gov.cn/jgfl/jckspaqj/ywxx/201210/t20121016_252334.htm

Langdaoruang, O. (2013a). Mārū čhak khantōṅ song ‘ōḷsinkha pāi Čhīn kan thōe [Let’s Learn how to export products to China]. Retrieved April 18, 2017, from http://www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/articles/detail.php?IBLOCK_ID=70&SECTION_ID=12771&ELEMENT_ID=12771

Langdaoruang, O. (2013b). Triāmtuā wai rabiāp mai chalāk sinkhā ‘āhān songkhao Čhīn khemkhonkwā dōēm [Get prepared: New regulation of “food label” sent to China more rigorous]. Retrieved May 20, 2017, from <http://globthailand.com>

Limphong, S. (2009). Kānkha ‘āhān Thai - Čhīn čhappraden mātrakan thi mīchāi ‘ākōṅ sunlakākōṅ [The issue of non-tariff measures of Thai-Chinese food]. *NTMs in Focus*, 2(9), 1-6. Retrieved May 24, 2017, from <http://www.econ.tu.ac.th/econtuarchive/index.php>

Ministry of Commerce. (2017). Sathiti kānkha rawāṅ prathēt [Foreign Trade Statistics of Thailand]. Retrieved March 10, 2017, from <http://www2.ops3.moc.go.th/>

Pupphavesa, W. (2012, December 11). Phon krathop čhak kān poēt talāt kānkha sēri phāi taikrōp ‘Āsīan + sām lāe ‘Āsīan + hok lāenāo thāṅ kānčhērača thi moṣom samrap prathēt Thai [Study on the impact of free trade under ASEAN +3 and ASEAN +6 and the appropriate negotiation approach for Thailand]. Retrieved April 5, 2017, from Thailand Development Research Institute http://www.thaifita.com/trade/as36/as36_present.pdf

Shenzhen Enter-Exit Inspection and Quarantine Bureau of the People’s Republic of China [SZCIQ]. (2015). Jinkou yubaozh uang shipin biaoqian bei’an zhinan [Guidance on the import of pre - packaged food labels]. Retrieved June 3, 2017, from <http://www.szciq.gov.cn/cn/dol/coid/coogi/bgkmu/dcw/xxgk/ywzn/20150616/46113.html>

Standardization Administration of The People’s Republic of China. (2011). Zhongguo guojia biao zhun hua guan li wei yuan hui [China national standardization administration com -mittee]. Retrieved March 25, 2017, from <http://www.sac.gov.cn/was5/web/search>

Sukantaphong, K (2013, March 6). Wādūai chalāk phalittaphan ‘āhān nai Čhīn khwāmru būāṅton thīphuprakōpkān Thai tōṅ rū [The basic knowledge that Thai entrepreneurs need to know about food labels in China]. Retrieved May 25, 2017, from www.thaibizchina.com/thaibizchina/th/business-warning/detail.php?SECTION_ID=512&ID=12417

The Office of SMEs Promotion, Strategic Planning and Policy Formulation Cluster. (n.d.). Mātrakan kot rabiāp thāṅkān kha prathēt Čhīn [The measures and regulations of China’s trade]. Retrieved May 13, 2017, from <http://www.spi.co.th/download/sahaknowledge/9Rule.pdf>